

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Kaçakçılık yalnızca vergi kaybı değildir.

Sahtecilik yalnızca marka hakkının ihlali değildir.

Bu ürünlerin bir kısmı doğrudan Vatandaşın sağlığını ve hayatını tehdit etmektedir.

Sahte ilaç, standart dışı tıbbi malzeme, kaçak kozmetik, güvenlik şartlarını taşımayan elektronik cihaz, sahte yedek parça veya merdiven altında üretilmiş gıda ürünü vatandaşın evine girdiğinde mesele ticaret olmaktan çıkar.

Bu artık can güvenliği meselesidir.

Ticaret Bakanlığının güncel verilerine göre 2026'nın ilk yedi ayında 3.901 operasyonda 71 milyar 913 milyon TL değerinde ticari eşya ve uyuşturucu madde yakalanmıştır. Aynı dönemde 923.858 elektrik-elektronik eşya ile 4.865.000 adet tıbbi malzeme ele geçirilmiştir.

Ocak 2026'da tek başına 7 milyar 655 milyon TL değerinde kaçak eşya ve uyuşturucu madde yakalanması da yasa dışı ticaretin ölçeğini göstermektedir.

Bu miktarlar operasyonel başarıdır; ancak aynı zamanda şu soruyu da zorunlu kılar:

Yakalanan bu kadar büyükse, yakalanamayan ne kadardır?

Kaçak ürün piyasaya girdiğinde vergisini ödeyen, standartlara uyan ve çalışanını kayıtlı istihdam eden dürüst esnaf haksız rekabete uğramaktadır.

Vatandaş ucuz ürün aldığını düşünürken sağlığını riske atabilmektedir.

Devlet hem tüketiciyi hem de kurallara uyan üreticiyi korumak zorundadır.

Bu bağlamda;

- 1) 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında ele geçirilen kaçak ticari ürünlerin toplam piyasa değeri ne kadardır?
- 2) 2026 yılının ilk yedi ayında gerçekleştirilen 3.901 operasyonun ürün gruplarına göre dağılımı nedir?
- 3) Ele geçirilen kaçak elektronik eşyanın toplam piyasa değeri ne kadardır?
- 4) Ele geçirilen tıbbi malzemelerin ürün gruplarına göre dağılımı nedir?
- 5) Bu tıbbi malzemelerin kaçının insan sağlığı açısından tehlikeli olduğu tespit edilmiştir?
- 6) Sahte ilaç tespit edilen olay sayısı kaçtır?
- 7) Sahte veya kaçak kozmetik ürün operasyonu sayısı kaçtır?
- 8) Sahte parfüm ve kişisel bakım ürünlerinin toplam piyasa değeri nedir?
- 9) Kaçak oyuncak ve çocuk ürünlerine ilişkin kaç operasyon gerçekleştirilmiştir?

- 10) Çocuk sağılığını tehdit eden standart dışı ürün sayısı kaçtır?
- 11) Sahte elektrikli ev aleti ve şarj cihazı nedeniyle yangın veya yaralanma vakalarına ilişkin veri tutulmakta mıdır?
- 12) Kaçak otomobil yedek parçalarının toplam yakalamalar içindeki payı nedir?
- 13) Sahte fren balatası, hava yastığı veya diğer kritik güvenlik parçaları tespit edilmiş midir?
- 14) Bu ürünlerin piyasaya sürülmesinin engellenmesi için hangi izleme sistemi kullanılmaktadır?
- 15) Merdiven altı üretim yaptığı belirlenen işletme sayısı 2025 ve 2026 yıllarında kaçtır?
- 16) Bu işletmelerin sektörlere göre dağılımı nedir?
- 17) Faaliyeti tamamen durdurulan işletme sayısı kaçtır?
- 18) Tekrar faaliyete geçtiği tespit edilen işletme sayısı kaçtır?
- 19) Sahte ürün üretimi nedeniyle hakkında adli işlem başlatılan kişi sayısı kaçtır?
- 20) Bu suçlardan mahkûm olan kişi sayısı kaçtır?
- 21) Mevcut cezaların caydırıcı olduğu düşünülmekte midir?
- 22) E-ticaret platformları üzerinden satılan sahte ürünlere ilişkin Bakanlığınıza kaç şikâyet ulaşmıştır?
- 23) Sahte ürün sattığı belirlenen satıcı hesabı sayısı kaçtır?
- 24) Aynı kişinin farklı isimlerle tekrar mağaza açmasını engelleyecek sistem bulunmakta mıdır?
- 25) E-ticaret platformlarının sahte üründen doğan tüketici zararlarında sorumluluğu artırılacak mıdır?
- 26) Platformların satıcının gerçek kimliğini ve ürünün kaynağını doğrulaması zorunlu hâle getirilecek midir?
- 27) Sosyal medya üzerinden satılan kaçak veya sahte ürünlerin denetimi hangi kurum tarafından yapılmaktadır?
- 28) 2026 yılında sosyal medya üzerinden sahte ürün sattığı belirlenen hesap sayısı kaçtır?
- 29) Bu hesapların kaçına erişim engeli uygulanmıştır?
- 30) Canlı yayın yoluyla kaçak ürün satışı yapılan hesaplara ilişkin özel denetim programı bulunmakta mıdır?
- 31) Kaçak ürünlerin yurda en yoğun giriş yaptığı gümrük kapıları hangileridir?
- 32) Riskli ürün ve güzergâhlar yapay zekâ tabanlı risk analiziyle takip edilmekte midir?
- 33) Konteynerlerin yüzde kaç fiziki veya teknolojik taramadan geçirilmektedir?
- 34) Gümrüklerde kullanılan X-ray ve diğer tarama sistemlerinin kapasitesi yeterli midir?
- 35) Kaçakçılığa yardım ettiği iddiasıyla son beş yılda kaç gümrük personeli hakkında soruşturma başlatılmıştır?
- 36) Kaç personel hakkında mahkûmiyet kararı verilmiştir?
- 37) Kaçak ticarete kullanılan depo ve lojistik merkezi sayısı kaçtır?
- 38) Kargo şirketleri üzerinden kaçak ürün sevkiyatı yapılan vaka sayısı kaçtır?
- 39) Kargo şirketlerinin gönderici kimliğini doğrulama yükümlülükleri artırılacak mıdır?
- 40) Sahte ürünlerin kaynağını takip etmek amacıyla seri numarası veya dijital ürün pasaportu sisteminin kapsamı genişletilecek midir?
- 41) Tüketicilerin satın almak üzere oldukları ürünün orijinal olup olmadığını e-Devlet veya mobil uygulamayla kontrol edebileceği sistem kurulacak mıdır?
- 42) Sahte ürün ihbarı yapan vatandaşlara yönelik kolaylaştırılmış dijital ihbar sistemi bulunmakta mıdır?
- 43) Tüketici ihbarından denetime kadar geçen ortalama süre ne kadardır?
- 44) Tehlikeli bir ürün tespit edildiğinde ürünün piyasadan tamamen çekilme süresi kaç gündür?
- 45) Geri çağırma kararlarının tüketiciye SMS veya e-Devlet üzerinden otomatik bildirilmesi planlanmakta mıdır?
- 46) Güvensiz Ürün Bilgi Sistemi üzerinden yayımlanan ürünlerin tüketiciye daha görünür biçimde duyurulması sağlanacak mıdır?
- 47) Sahte ve kaçak ürün nedeniyle devletin yıllık vergi kaybına ilişkin tahmin nedir?
- 48) Kaçak ticaretin yasal üretici ve küçük esnaf üzerindeki ekonomik etkisi hesaplanmış mıdır?

- 49) Kurallara uyan yerli üreticinin kaçak ürün karşısındaki rekabet kaybını telafi edecek destek mekanizması var mıdır?
- 50) Marka hakkı ihlal edilen yerli işletme sayısı kaçtır?
- 51) Sahte Türk markalarının yurt dışında üretildiği ve Türkiye'ye sokulduğu vakalar tespit edilmiş midir?
- 52) Kaçak ürün satışından elde edilen suç gelirlerine yönelik mali soruşturma yapılıyor mu?
- 53) 2026 yılında kaçakçılık kaynaklı toplam ne kadar mal varlığına el konulmuştur?
- 54) Kaçak ürün ticaretinin organize suç örgütleriyle bağlantısına ilişkin kaç soruşturma yürütülmektedir?
- 55) Sahte tıbbi malzeme, çocuk ürünü ve kritik otomotiv parçası gibi insan hayatını doğrudan tehdit eden ürünlerde cezaların ağırlaştırılması planlanmakta mıdır?
- 56) Bu ürünlerin ticaretini yapanların yalnızca para cezasıyla faaliyetlerine devam etmesini engelleyecek ruhsat ve ticaretten men yaptırımını uygulanacak mıdır?
- 57) Bakanlığınız 2027 yılı için kaçak ve sahte ürün piyasasını azaltmaya yönelik hangi sayısal hedefleri belirlemiştir?
- 58) Yakalanan ürünlerin miktarını başarı olarak açıklamanın yanında, piyasaya hiç girmeyen kaçak ürün miktarını ölçen bir performans sistemi geliştirilecek midir?
- 59) Vatandaş bir ürünün gerçek mi sahte mi olduğunu anlayamıyorsa piyasanın güvenilirliğinden söz edilebilir mi?
- 60) Tüketicinin sağlığını, dürüst esnafın emeğini ve Devletin vergi gelirini aynı anda koruyacak kapsamlı bir Sahte ve Kaçak Ürünlerle Mücadele Stratejisi hangi tarihte yürürlüğe konacaktır?